

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Чернігівський фаховий коледж інженерії та дизайну»
Київського національного університету технологій та дизайну»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Олексій ГАЙДЕЙ

2026 рік

ТВОРЧИЙ КОНКУРС

(композиція)

освітньо-професійна програма Графічний дизайн
спеціальність В2 Дизайн
програма для вступних випробувань

Програма для вступних випробувань з Композиції для вступників на основі базової середньої освіти ВСП «Чернігівського фахового коледжу інженерії та дизайну Київського національного університету технологій та дизайну» – Чернігів, 2026.

Укладач: Людмила КОЙДАН, голова предметної екзаменаційної комісії

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.
2. Цілі навчального предмета.
3. Зміст програми для творчого конкурсу.
4. Форма проведення творчого конкурсу.
5. Критерії оцінювання роботи абітурієнта.
6. Матеріальне забезпечення творчого конкурсу.
7. Список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета творчого конкурсу – перевірка рівня володіння вступником певним рівнем знань в галузі образотворчого мистецтва, ступеня усвідомлення та осмислення умов того чи іншого творчого завдання і використаних засобів для його вирішення. Вступні випробування з композиції проводяться для визначення наявності творчого потенціалу абітурієнта, ступеню його підготовки, відчуття композиції, володіння технічними засобами вираження для передачі своїх ідей та задумок, проектного мислення.

Основні завдання проведення творчого конкурсу:

1. Виявлення вмінь щодо створення графічної фантазійної стилізованої композиції.
2. Перевірка навичок з відтворення об'єктів.
3. Виявлення рівня художньої грамоти.
4. Виявлення вмінь володіння перспективою.
5. Виявлення вміння творчо мислити.

Для складання вступного випробування абітурієнти повинні знати: правила лінійної та повітряної перспективи, основні пропорції побудови предметів, закони зображення перспективи, збереження пропорційних співвідношень складових композицій в рисунку, відтворення об'єкта, створення графічної стилізованої композиції.

Абітурієнти повинні вміти:

- за допомогою графічних матеріалів відтворити образ показаного об'єкта;
- фантазувати та стилізувати об'єкти.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДЛЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Творчий конкурс - Композиція

Головними вимогами творчого конкурсу є: правильне використання засобів графічної виразності, композиційних прийомів та художніх матеріалів. Графічне відтворення завдання вимагає правильного вибору графічної мови, яка найбільш повно буде передавати задум художника, розкривати зміст, образність, форми та композицію предметів. Характерною ознакою графічної техніки є побудова зображення за допомогою ліній, плям та їх сполучень, а також використання локальних кольорових площин (тільки ахроматичних, або різнокольорових).

Варіюючи відношення графічних засобів, використовуючи лаконічні контрасти білого та чорного, або найтонші переходи плям та ліній різної інтенсивності, можливо досягти найбільшої виразності. Графічні засоби дають можливість відчутти і таку властивість поверхні предметів, як фактуру (гладку, жорстку, блискучу, прозору).

При виконанні графічних ескізів в завданні з композиції можуть бути використані різні графічні техніки: лінеарне або плямове подання рисунку, аплікація з використанням кольорового паперу, монохромне або поліхромне вирішення. Виконанню графічного листа передують пошук варіантів подання у вигляді форескізів, за якими виконується чистова графічна композиція.

Графічне вирішення композиції може бути різноманітним: лінеарна графіка, яка підкреслює переваги та характер об'ємної форми, плямова графіка, яка підсилює гостроту форми, виразність силуету та окремих деталей. Сполучаючи лінії та плями можливо досягти безкінечної різноманітності графічних вирішень.

Багатотонові композиції (ахроматичні та хроматичні) розширюють діапазон графічних можливостей, яскраво підкреслюють образну характеристику задуму та вирішення.

Завдання з композиції передбачає виконання та правильну компоновку в аркуші варіантів монокомпозицій за асоціативним принципом, згідно заданої теми. Монокомпозиція будується з набору геометричних елементів та їх частин (квадрати, прямокутники, трапеції, кола, еліпси), у монохромному та поліхромному вирішенні. Можуть бути виконані також зображувальні елементи - символи, стилізації біоморфних та зооморфних елементів, орнаментальні та ритмічні сітки, асиметричні та симетричні (статичні та динамічні) монокомпозиції. В процесі виконання завдання слід звернути увагу на виразність відображення асоціативних принципів у створенні монокомпозиції або логотипу.

Завдання з композиції полягає у виконанні стилізації тваринної форми (3-4 варіанти в різних стилях, закомпанованих в форматі). На основі наданого у білеті завданні реалістичного зображення об'єкту живої природи виконати три варіанти чорно-білого стилізованого зображення, використовуючи такі засоби графічної мови: лінія; крапка; пляма. Четвертий варіант – спрощення форми до геометричних площинних фігур.

Мета: виявлення творчого потенціалу абітурієнта – уміння аналітично виділити та відтворити графічною мовою (лінія, пляма, крапка) основні характеристики об'єкту, що підлягають стилізації, навичок володіння художніми матеріалами, наявність проектно-графічної культури. Матеріали: папір формату А 4, лінер, туш, перо, пензель, олівець, гумка.

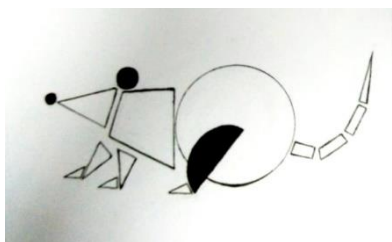
Зразки виконання:

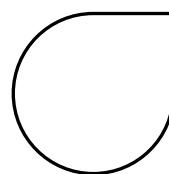
Стилізація лінією

Стилізація плямою

Стилізація геометричними фігурами Вписування у геометричну форму

Формат завдання: 2 аркуші паперу формату А-4.

Творчий конкурс проводиться в один етап.

Екзаменаційні роботи перевіряються комісією, в склад якої входять професійні художники-викладачі з рисунка та композиції. На кожній роботі виставляється оцінка і підпис екзаменатора. Виконані роботи оцінюються та здаються в приймальну комісію.

За результатами творчого конкурсу виставляється позитивна оцінка за шкалою 100-200 (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»), що унеможливилює подальшу участь вступника в конкурсному відборі.

Офіційне оголошення результатів творчих конкурсів на місця державного

замовлення та інформації про досягнення мінімального прохідного бала здійснюється шляхом розміщення відповідних відомостей на офіційному вебсайті коледжу chrek.com.ua та вноситься до ЄДЕБО не пізніше наступного дня після їх проведення.

ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Форма проведення творчого конкурсу залежить від ситуації в Україні: очна або дистанційна.

Під очною формою складання творчого конкурсу розуміється явка абітурієнта в коледж та виконання творчої роботи на базі коледжу.

Вступники, які проходять творчий конкурс, допускаються до участі в ньому за наявності оригіналу документа, що посвідчує особу (свідоцтва про народження для осіб, яким виповнюється 14 років після 01 січня року вступу), та екзаменаційного листка з фотокарткою.

Творчий конкурс проводиться в спеціально обладнаній аудиторії з добрим освітленням в один етап.

У випадку проведення творчого конкурсу на базі коледжу з очною явкою абітурієнта робочі місця (столи та стільці) розташовані так, щоб зручно було за ними працювати. Абітурієнт отримує білет на вибір, обирає вільне місце за партою та виконує певне завдання графічним матеріалом на форматі А4 (лінер, маркер, туш, перо, рапідограф та т.і.).

Одночасно в кабінеті здають екзамен (малюють) 10-15 осіб.

Випробування проводиться 2 академічні години.

Екзаменаційні роботи перевіряються комісією, в склад якої входять дві особи з числа професійних художників-викладачів з рисунка та композиції. На кожній роботі виставляється оцінка і підпис екзаменатора. Виконані роботи оцінюються та здаються в приймальну комісію.

Під дистанційною формою складання творчого конкурсу розуміється виконання рисунку вдома, не приходячи до коледжу.

Тобто у зазначений час абітурієнти приєднуються до онлайн конференції на платформі Google Meet за посиланням, надісланим в той же день приймальною комісією засобами електронного або мобільного зв'язку.

Вступники, які проходять творчий конкурс допускаються до участі в ньому після ідентифікації особи: обов'язкової демонстрації оригіналу документа, що посвідчує особу (свідоцтва про народження для осіб, яким виповнюється 14 років після 01 січня року вступу).

Після ідентифікації особи вступники ознайомлюються з вимогами до виконання завдання, обирають номер білета та отримують білет засобами електронного зв'язку. Потім абітурієнт, не виходячи з конференції, виконує композицію на форматі А4. Розміщує камеру так, щоб викладачам, які

приймають іспит, було видно як студент працює над завданням. Камера не повинна вимикатись весь час, поки ведеться робота, щоб весь процес виконання завдання легко було прослідкувати.

На роботу виділяється 2 академічні години.

Після закінчення часу на електронну адресу приймальної комісії коледжу **chfkidvstup@ukr.net** висилається фотографія виконаної композиції, до якого докладається анотація з анкетними даними (ДОДАТОК А). Оригінал роботи та анотація (ДОДАТОК А) , висилається засобами поштового зв'язку за адресою: 14014, м. Чернігів, вул. Івана Мазепи, 64.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Оцінювання для абітурієнтів на основі базової середньої освіти та повної загальної середньої освіти відбувається за 200-бальною системою оцінювання.

Кількість балів	Критерії оцінювання
191 - 200	Створення нового за задумом та виразного вирішення композиції. Оригінальне поєднання матеріалів, креативний підхід до технологічного аспекту роботи, гармонійне співвідношення задуму та обраної форми.
181 - 190	Високий рівень розуміння поняття про художні засоби виразності, здатність виразити ідею нетривіальними засобами. Високий рівень володіння художніми матеріалами та техніками, певна винахідливість при їх використанні та комбінуванні.
171 - 180	Розуміння та створення повноцінного зв'язку зорового ряду та емоційної складової. Переконливе пластично-просторове рішення, використання певних матеріалів і технік.
161 - 170	Поняття про цілісність композиції.
151 - 160	Поняття про художній образ. Достатнє володіння засобами виразності.
141 - 150	Поняття про задум. Спроба виразити ідею засобами композиції.
131 - 140	Достатньо сформоване художнє мислення. Виявляє знання та розуміння загальних положень. Загалом спостерігається розуміння технологічних процесів в роботі художніми матеріалами, дотримання певних технік.

121 - 130	Вміння користуватися засобами композиції, але неконструктивний підхід. Спроба працювати системно.
111 - 120	Недоречне та невміле використання і комбінування художніх матеріалів і технік, порушення технології та процесу.
106 - 110	Робота позбавлена ідеї, неосмислене відтворення правил та навичок.
100 - 105	Відтворення завдання на примітивному рівні, елементарні навички та уміння – на початковому рівні. Немає системи в роботі.
0 – 99 («незадовільно»)	Повне не виконання вимог творчого конкурсу. Рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно») унеможливорює подальшу участь вступника в конкурсному відборі.

МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКЗАМЕНУ

1. Аркуш паперу формат А-4 (2 шт.).
2. Лінер
3. Туш
4. Перо
5. Пензель
6. Олівець
7. Гумка.

Якщо іспит проводиться дистанційно, то аналогічні матеріали абітурієнта.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Власова В. Вивчення основ композиції на уроках образотворчого мистецтва в школі. Мистецтво та освіта. 2012. № 2. С. 42-45.
2. Емброуз Г., Леонард Н. Основи. Графічний дизайн. Генерування ідей. Київ, 2019. 192 с.
3. Іванов С. Основи композиції видання. Львів, 2013. 232с.
4. Івченко В. Сюжетна композиція. Мистецтво та освіта. 2011. № 1. С. 38-40
5. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., Лясковський О. Й. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів, 2014. 212 с.
6. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти: навч.посіб. Київ, 2002.
7. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів, 2018. 300 с
8. Лотошинська Н.Д., Івахів О.В. Теорія кольору та кольороутворення. Навчальний посібник. Львів, 2014. 204 с.
9. Михайленко В.Є. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ, 2008.
10. Ростовцев Н.Н. Рисунок. Живопис. Композиция. Київ, 1989.
11. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. Тернопіль, 2009. 110 с.

ДОДАТОК А

АНОТАЦІЯ ДО ТВОРЧОЇ РОБОТИ «КОМПОЗИЦІЯ»

Прізвище, ім'я, по-батькові абітурієнта _____

Номер білета _____

Опис роботи _____

Місце виконання роботи _____

Дата виконання _____

Підпис абітурієнта _____